

Sygn. akt XI U 2914/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2014r.

Sąd Okręgowy w Katowicach - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

XI Wydział Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSO Mariola Ścigala - Pentak</i>
Protokolant:	st. sekr. sądowy Katarzyna Baran

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2014r. w Katowicach

sprawy **S. W. (S. W.)**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do wcześniejszej emerytury

na skutek odwołania **S. W.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 8 listopada 2013 r. nr (...)

oddala odwołanie.

SSO Mariola Ścigala-Pentak

sygn. akt XI U 2914/13

UZASADNIENIE

Ubezpieczony **S. W.** wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., znak (...) z dnia 8 listopada 2013 roku o odmowie przyznania mu prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż odwołujący nie udowodnił do dnia 1 stycznia 1999 roku wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (k. 96 akt ZUS).

Ubezpieczony w odwołaniu od decyzji wniósł o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w warunkach szczególnych, albowiem wymagany 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy został przez niego osiągnięty od dnia 1 lutego 1970 roku do dnia 31 grudnia 1988 roku, co jasno wskazuje świadectwo pracy wydane przez jego byłego pracodawcę (k. 3 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, tj. brak przedłożenia przez ubezpieczonego stosownego świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych (k. 10 a.s.).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony S. W. urodził się w dniu 5 października 1951 roku (akta ZUS - okoliczność bezsporna).

Odwołujący pracował w pełnym wymiarze czasu pracy od dnia **26 stycznia 1970 roku do dnia 30 września 2013 roku** w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. w K. (wcześniej Przedsiębiorstwo (...), Gwarectwo Budownictwa Górniczego, Przedsiębiorstwo (...)), przy czym:

- od dnia **26 stycznia 1970 roku do dnia 30 września 1984 roku** wykonywał w Przedsiębiorstwie (...) prace pomocnika pomiarowego powierzchniowego (od dnia 26 stycznia 1970 roku do dnia 28 lutego 1970 roku), pomiarowego powierzchniowego (od dnia 1 marca 1970 roku do dnia 31 lipca 1971 roku), starszego pomiarowego powierzchniowego (od dnia 1 sierpnia 1971 roku do dnia 30 czerwca 1974 roku), pomiarowego geodezyjnego (od dnia 1 lipca 1974 roku do dnia 30 września 1984 roku),

- od dnia **1 października 1984 roku do dnia 31 grudnia 1988 roku** pracował w Gwarectwie Budownictwa Górniczego jako pomiarowy geodezyjny,

- od dnia 1 stycznia 1989 roku do dnia 31 marca 1990 roku w Przedsiębiorstwie (...) – Zakładzie (...) był pomiarowym geodezyjnym,

- od dnia 1 kwietnia 1990 roku do dnia 31 sierpnia 1996 roku w Przedsiębiorstwie (...) wykonywał prace pomiarowego górniczego,

- od dnia 1 września 1996 roku do dnia 30 września 2013 roku pracował w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. jako pomiarowy geodezyjny (od dnia 1 września 1996 roku do dnia 31 grudnia 2004 roku) oraz pomiarowy dołowy (od dnia 1 stycznia 2004 roku do dnia 30 września 2013 roku).

Pracodawca ubezpieczonego w zaświadczeniu z dnia 14 grudnia 2011 roku oraz w ogólnym świadectwie pracy z dnia 30 września 2013 roku wskazał, iż praca odwołującego jako pomiarowego w okresie od dnia 1 lutego 1970 roku do dnia 31 grudnia 1988 roku była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu przy budowie oraz remontach chłodni kominowych i kominów przemysłowych oraz przy obsłudze suwnic, które to prace wymienione są w wykazie A. dziale V. pod pozycją 2. oraz w dziale III. pod pozycją 86. – stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 17. Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983 roku w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach.

W piśmie Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. skierowanym do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 14 lutego 2012 roku pracodawca ubezpieczonego wyjaśnił, iż faktycznie zajmowane przez niego stanowisko pomiarowego nie jest objęte załącznikiem do zarządzenia Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983 roku (dział V, poz. 2 i dział III, poz. 86) i w związku z tym nie był w stanie wystawić S. W. świadectwa pracy w warunkach szczególnych. Ponadto pismem z dnia 4 czerwca 2010 roku skierowanym przez prezesa zarządu w/w zakładu pracy do ubezpieczonego, poinformowano go, iż Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. nie posiada dokumentów stwierdzających, iż w latach 1970 – 2010 wykonywał on prace w warunkach szkodliwych w sposób ciągły i w pełnym wymiarze czasu pracy zgodnie z Zarządzeniem nr 17. Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983 roku.

Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. w K. zajmowało się pomiarami w kopalniach na dole oraz pomiarami zakładów górniczych na powierzchni, a także pomiarami przy budowie chłodni kominowych i suwnic. W drugiej połowie lat 70-tych zaczęło pomiary na terenach objętych eksploatacją górniczą, tj. w hutach, elektrowniach i innych zakładach. Przedsiębiorstwo to należało do resortu górnictwa.

Ubezpieczony w spornym okresie był zatrudniony w w/w Przedsiębiorstwie na stanowisku pomiarowego powierzchniowego (geodezyjnego) i do jego obowiązków należało bezpośrednio wykonywanie pomiarów w terenie. Wykonywał m.in. pomiary jezdni podsownicowych, kominów, chłodni kominowych, wszelkich urządzeń na elektrowniach i wówczas pracował w warunkach szkodliwych. Wykonywał również pomiary budynków w związku ze szkodami górniczymi i nie była to praca świadczona w warunkach szkodliwych. Ubezpieczony przez około 3 miesiące w roku dokonywał pomiary w zakładach chemicznych przez 6 godzin dziennie. Mierzył teren pod budowę elektrowni (...), elektrowni (...), elektrowni (...), wykonywał pomiar suwnic w Hucie (...), a w latach 80-tych pracował w Zakładach (...), gdzie brał udział w pomiarach przy wykonywaniu jezdni podsownicowych i innych w trakcie budowy, tj. pomiary wysokościowe, obserwacje osiadania terenu. Ubezpieczony był brygadzystą. Pomiary wykonywał nieraz w trudnych warunkach, tj. część z nich odbywała się na oddziałach będących w ruchu, a część przy wyłączonym ruchu. Odbywały się one na wysokości, wewnątrz budynków oraz poza nimi. Wszystkie były pomiarami pod budowę, chociaż odwołujący nie posiada uprawnień geodety, a ukończył jedynie kurs pomiarowego. W latach 1970-1988 ubezpieczony nie pracował stale w warunkach szczególnych

(świadectwo pracy – k. 94 akt ZUS, zaświadczenie – k. 31 akt ZUS, pismo – k. 58 akt ZUS, karta obiegowa – k. 7 część A akt osobowych, zawiadomienie – k. 1 część B. akt osobowych, przeniesienie – k. 2 i k. 3-4 część B. akt osobowych, angaże – k. 6-7, k. 10, k. 15-22 część B. akt osobowych, umowa o pracę – k. 24 część B. akt osobowych, pismo – k. 77 część B. akt osobowych, zeznania świadka B. I. – k. 22-23 a.s., zeznania świadka M. M. – k. 23 a.s., zeznania świadka J. P. – k. 23-24 a.s., zeznania ubezpieczonego – k. 24 a.s.).

Ubezpieczony ukończył 60 lat w dniu 5 października 2001 roku. W dniu 5 listopada 2013 roku złożył wniosek o emeryturę w obniżonym wieku. Nie jest członkiem OFE. Na dzień 1 stycznia 1999 roku posiadał łącznie 28 lat, 11 miesięcy i 12 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Organ rentowy w zaskarżonej decyzji nie uwzględnił ubezpieczonemu żadnego okresu pracy w warunkach szczególnych (wniosek emerytalny ubezpieczonego, akta ZUS - okoliczności przyznane przez organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie).

Powyższe okoliczności nie są przez strony kwestionowane. Spornym jedynie pozostaje, czy ubezpieczony spełnił warunki do uzyskania wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych, tj. czy świadczył pracę w takich warunkach łącznie przez okres co najmniej 15-stu lat.

Sąd zważył, co następuje:

odwołanie S. W. nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. nr 153, poz. 1227 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą emerytalną, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 cyt. ustawy, jeżeli w dniu jej wejścia w życie tj. 1 stycznia 1999 roku osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 ustawy emerytalnej – wynoszący 25 lat dla mężczyzn.

Z mocy art. 32 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 powoływanej ustawy. Dla celów ustalenia uprawnień do emerytury wcześniejszej z tytułu pracy w warunkach szczególnych za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

W myśl art. 32 ust. 4 ustawy emerytalnej obniżony wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Do przepisów tych należy zaliczyć rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. nr 8, poz. 43 z późn. zm.).

Na zasadzie §2 ust. 1 owego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Z mocy §4 ust. 1 rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn i ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W dziale III. wykazu A stanowiącego załącznik do powołanego rozporządzenia pod pozycją 86. wymieniono obsługę suwnic, jako prace wykonywane w warunkach szczególnych.

Z kolei w dziale V. wykazu A stanowiącego załącznik do powołanego rozporządzenia pod pozycją 2. wymieniono budowę oraz remont chłodni kominowych i kominów przemysłowych, jako prace wykonywane w warunkach szczególnych.

Warunkiem zaliczenia pracy do pracy wykonywanej w warunkach szczególnych jest wykonywanie jej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Treść zeznań przesłuchanych w niniejszej sprawie świadków – współpracowników i przełożonych ubezpieczonego, jak i treść zeznań jego samego, a także pozostały zgromadzony materiał dowodowy, a w szczególności akta osobowe, nie potwierdzają tego, że w kluczowych okresach spornych S. W. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracę w warunkach szczególnych przy obsłudze suwnic oraz budowie oraz remontach chłodni kominowych i kominów przemysłowych. W szczególności ubezpieczony w ogóle nie pracował przy obsłudze suwnic, ani przy budowie chłodni kominowych i kominów przemysłowych. Natomiast pozostałe rozdzaje prac wykonywanych przez ubezpieczonego, które polegały na wykonywaniu pomiarów terenu i różnych obiektów, nie zostały wymienione w przepisach rozporządzenia z 7 lutego 1983 roku.

Sąd uznał, iż nie sposób wśród wszystkich stanowisk pracy wymienionych w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku, na których wykonywana jest praca w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze, znaleźć stanowiska odpowiadające faktycznie stanowisku zajmowanemu przez ubezpieczonego (pomiarowego). Potwierdził to sam pracodawca odwołującego w korespondencji kierowanej do organu rentowego. Bezzasadne jest, zdaniem Sądu, powoływanie się przez S. W., czy też jego byłego pracodawcę, na okoliczność, iż obowiązki wykonywane przez niego w spornym okresie, były wykonywane w co najmniej równie ciężkich i szkodliwych warunkach, co obowiązki pracowników, których praca jest zaliczana do tej wykonywanej w warunkach szczególnych. Skoro bowiem stanowisko pomiarowego, lub jemu podobne, nie jest wymienione w wykazie w/w rozporządzenia, to nie można zaliczyć go do któregośkolwiek rodzaju stanowisk, na których świadczy się pracę w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze. W tym zakresie wykładnia rozszerzająca nie jest dopuszczalna.

Niedopuszczalnym byłoby przyjęcie, iż ubezpieczony, prowadząc pomiary pod budowę budynków przemysłowych, w tym także chłodni kominowych i kominów przemysłowych, brał udział w ich budowie i remontach. Zdaniem Sądu, „pomiary” nie stanowią „budowy” ani „remontu”, o których wprost mówi powołany wyżej wykaz stanowiący załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku (wykaz A, dział V., pozycja 2.). Oczywiście pozostaje także, że odwołujący prowadząc pomiary, nie „obsługiwał suwnic”, czyli nie mógł wykonywać prac wymienionych pod pozycją 86. w dziale III. wykazu A stanowiącego załącznik do powołanego rozporządzenia.

Dla przyznania prawa do emerytury w niższym wieku na podstawie art. 184 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z §4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze konieczne jest kumulatywne spełnienie wszystkich przesłanek, w tym odnoszącej się do wymaganego okresu pracy w warunkach szczególnych. Wszystkie ustawowe przesłanki w sytuacji ubezpieczonego S. W., stanowiące warunek przyznania mu prawa do przedmiotowego świadczenia, nie zostały spełnione łącznie, gdyż nie wykazał on do dnia 1 stycznia 1999 roku co najmniej 15-stu lat pracy w warunkach szczególnych, o której mowa w w/w przepisach.

Z uwagi na powyższe, odwołanie ubezpieczonego od decyzji organu rentowego z dnia 8 listopada 2013 roku należało oddalić na zasadzie art. 477¹⁴ §1 k.p.c., nie znajdując w przedstawionych okolicznościach podstaw do jego uwzględnienia.

SSO Mariola Ścigała – Pentak

Zarządzenie:

1.odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ubezpieczonego,

2.kal. 14 dni.

K. 7 lutego 2014 roku